

Verlag Chios – Lesbos

1/9/03 – 15/9/03

Verblijfplaats Chios: hotel Sunset in Karfas

1/9/03

Aangekomen om 10.25 in Chios. Op busreis naar hotel valt het op dat er vrij weinig vogels zitten op het eiland en eiland geeft ook een heel dorre indruk. De eerste uren blijft het dan ook bij **turkse tortel**, **huismus** en waarschijnlijk in een flits **spaanse mus**. Op het strand vliegt plots een **ijsvogel** voorbij, vond ik vrij ongewoon maar de volgende ijsvogels heb ik ook allemaal waargenomen aan zee, **graszanger** die wat zielig in een tuin zat en een **fitis**. Dit was ook alles wat ik op een hele voor- en namiddag heb waargenomen bij het verkennen van karfas. 's Avonds eens een kijkje gaan nemen op de noordelijke punt van de baai van karfas omdat ik vermoedelijk eerder die dag een pijlstormvogel had waargenomen vanop het strand. Onmiddellijk verschenen er vele pijlstormvogels in beeld toen ik mijn tele richting Turkije richtte. Er vlogen zowel **vale** als **kuhls pijlstormvogels** in grote aantallen voorbij en meteen mijn eerste twee nieuwe soorten van deze vakantie.

2/9/03

Volgende dag Chios stad eens gaan bezichtigen. Met het woord druk is alles gezegd over deze stad. Hier vlogen **vale gierzwaluw**, **huismus**, **spaanse mus**, **turkse tortel**, **zomertortel** en **hop** in het stadspark. 's Avonds vanuit Karfas de berg opgelopen met mijn tele in de hoop nog wat interessante soorten te vinden. Het bleef bij een ongeïdentificeerde arend, **kleine zwartkop**, heel veel **huismussen**, **fitis** en een juveniele **grauwe klauwier**.

3/9/03

's morgens vanuit het hotel even gekeken: **hop** + **kleine zwartkop**.

Auto gehuurd en de NW-kant van het eiland met de auto verkent. In de buurt van Markos zaten 2 **blauwe rotlijsters**, **izabeltapuiten**, **tapuiten**, **bonte vliegenvanger**, **grasmus**, 2 **havikken**.

Op weg naar Limnia aan een mooi uitzichtpunt gestopt als er plots een valk komt afgevlogen. De spitse vleugels doen vanop afstand aan boomvalk denken maar van dichterbij blijkt hij heel donker tot hij op enkele meters komt overgevlogen en ik mijn derde nieuwe soort kan aankruisen, een prachtige **eleonora's valk** donkere vorm. Onderweg ook regelmatig gestopt voor tapuiten die overvloedig aanwezig zijn wat uiteindelijk ook loont in mijn vierde nieuwe soort **izabeltapuit**.

Omgeving van Limnia: **alpengierzwaluw**, **izabeltapuit**, 3 **wielewalen**, **hop**, **kuifleeuwerik**, **kleine zwartkop**, **merel**, **tapuit**, **Audouins meeuw**, **kuifaalscholver**, **geelpootmeeuw**, **grauwe klauwier**, **bonte kraai**.

Even voorbij Limnia is een prachtige rotskust om te snorkelen en daar dan ook maar even in het water gedoken omdat de temperaturen naar ongekende hoogten klommen. Na te zijn afgekoeld en met enige moeite op mijn blote voeten op de rotskust te zijn geklommen kreeg ik mijn vijfde nieuwe soort op een presenteerblaadje een **rotsklever** op de kliffen.

Marathouvons hoogvlakte van vlakte was niet veel sprake maar het landschap was wel speciaal. Bij een rotsige vlakte even gestopt en terwijl ik de woorden uitsprak "Als hier geen **aziatische steenpatrijzen** zitten dan weet ik het ook niet meer", vlogen er een twintigtal vlak voor mijn voeten op en meteen nummer zes op het lijstje van nieuwe soorten. Enkele bleven nog even bovenop de rotsen zitten waardoor ik ze ook eens zittend kon bekijken. Verder vloog hier nog een **slangenarend** en begonnen plots vier **steenuiltjes** te roepen. Enkele kilometers verder zat er ook eentje naast de baan mooi open en bloot op een rots.

's Avonds met auto op weg naar restaurant als plots **nachtzwaluw** voor de auto vliegt.

4/9/03

De tweede dag met de auto hebben we de zuidtoer van het eiland gedaan. In Emborios vlogen twee

Eleonora's valken en een **koolmees**. Dan richting de cave olympi gereden, dit is een recent opengestelde grot en is klein maar zeer mooi, daar zat ook een juveniele **roodkopklauwier**. Dit was eindelijk eens een andere dan alle grauwe klauwieren die ik al had gezien. Wat wel opvalt is dat alle grauwe klauwieren, die ik op Chios en voor het grootste deel ook op Lesbos te zien kreeg, allemaal juveniele vogels waren.

Na het bezoek aan de grotten richting Anomalia gereden, terwijl mijn ouders het dorpje bezochten ging ik dan maar eens in de omstreken van het dorpje rondkijken. Daar vloog een **slangenarend** en zat weer een juveniele **grauwe klauwier**. Na even van de weg te zijn afgegaan vlogen er een tiental **Aziatische steenpatrijzen** op. Niet veel later verschenen er in de verte drie valken die uiteindelijk **Eleonora's valken** bleken te zijn, deze valk kreeg ik op Chios meer te zien dan ik had verwacht.

Toen we terug in Karfas aankwamen stond er veel wind die vanuit Turkije kwam en in de hoop dat de pijlstormvogels hierdoor dichter naar de kust van Chios geblazen werden ben ik terug naar de hierboven beschreven kaap gegaan. De verwachtingen kwamen echter niet uit want er vlogen maar 7 **kuhls pijlstormvogels** en enkele **kuifleeuweriken**.

Op weg naar het restaurant voor de eerste keer deze dag de verrekijker niet rond mijn nek en ja ik zal het geweten hebben want plots zat er een **dwergooruil** op een telefoonpaal.

5/9/03

Met de bus richting Nea Moni gereden en richting een voetpad gewandeld dat op de kaart stond aangegeven dat naar Chios terug zou gaan. Na enkele uren wandelen op de plaats aangekomen waar het wandelpad zou beginnen bleek er geen te zijn en dus maar rechtsomkeer gemaakt. Onderweg zaten **fitis**, juveniele **grauwe klauwier**, **blauwe rotslijster**, **winterkoning**, **vink**, **merel** en eindelijk een adulte **grauwe klauwier**. Er was ook een drinkbak voor de dieren aanwezig en hier kwamen ook vogels op af omdat dit waarschijnlijk het enigste water in vele kilometers omtrek is. Na even te wachten aan de drinkbak kwamen de volgende soorten drinken: juv **grauwe klauwier**, 25 **kneus**, 1 **ortolaan** en ook 2 **bruinkeelortolanen**.

Na terug te zijn gekomen op de hoofdweg dan maar besloten om terug te liften. Dit sloeg echter tegen omdat er maar drie auto's langskwamen op het uur dat we er stonden. Gelukkig konden we met de vierde auto mee. Deze mensen waren plaatselijke bewoners en onderweg kregen deze vriendelijke mensen spijtig genoeg nog een boete omdat ze over een dubbele witte lijn reden. Met deze grieken nog even iets gaan drinken op het strand waar ook meteen een **hop** overvloog.

6/9/03

Voor de derde dag een auto gehuurd en nu de NO toer van het eiland gepland. Het vertrek vanuit het hotel was al bijzonder want meteen dook er een **arendbuizerd** op die vlakbij kwam bidden. Voor het grootste deel van de toer niet veel gezien, in Langada een **blauwe rotslijster** en in Marmara een **slangenarend**. In Kambia aangekomen vloog er een **arendbuizerd** en twee **steppebuizerden** over het dorp. Kambia is gelegen aan de noordkant van het eiland en omdat ik vermoedde dat deze vogels op trek waren iets terug gereden naar een plek met een ruimer uitzicht en op het half uur dat ik daar stond vlogen er ongeveer 16 **arendbuizerden**, 20 **steppebuizerden** en 2 **eleonora's valken**. In de verte trokken er ook nog een veertigtal roofvogels voorbij die echter veel te ver waren om een naam op te plakken.

Bij Pitos vlogen dan weer 2 **alpengierzwaluwen**, een **eleonora's valk** en een **slangenarend**.

7/9/03

De laatste dag op Chios hebben papa en ik dan een fiets gehuurd om helemaal omhoog te rijden naar het klooster Nea Monhi en dan naar Agii Pateres om terug te keren via witte wegen. Het gebied dat we doorkruisd hebben is heel goed voor alle soorten **tapuiten**, roofvogels en ook heel veel **blauwe rotslijster**. Omdat de wegen echter zo slecht waren konden we niet veel rondkijken en het is dus aan te raden om deze soorten op gemakkelijker te bereiken plaatsen te gaan bekijken.

8/9/03

Vertrek vanop Chios naar Lesbos met een overzetboot. Tijdens de overzet lieten honderden misschien wel duizenden **vale** en **kuhls pijlstormvogels** zich prachtig bewonderen en filmen. Ze volgden de boot niet maar de boot voer soms dwars door gigantische foeragerende groepen die dan enkele meters uitweken maar voor de rest niet veel aandacht schonken aan de boot. Tijdens de daaropvolgende bustocht naar het hotel

passeerden we langs de zoutpannen in skala kallonis en daar zaten al **flamingo**, **kleine zilverreiger** en **blauwe reiger**.

We logeerden in het hotel alma beach te Petra gelegen aan de noordkant van het eiland iets ten westen van Molyvos.

Na het uitpakken de olijfboomgaarden achter het hotel gaan verkennen. Deze leverden al meteen twee nieuwe soorten: **rouwmees** en **vale spotvogel**. Dit zal spijtig genoeg mijn enige vale spotvogel blijven. **Rouwmees** is te vinden over ongeveer het hele eiland maar op Chios heb ik er in een hele week geen enkele gevonden. Andere soorten waren: **rotszwaluw**, **roodstuit**-, **boeren**- en **huiszwaluw**, **grauwe klauwier**, **izabeltapuit**, **middelste bonte specht** die ook over het hele eiland te horen zijn, **putter** en **mussen**.

9/9/03

Voettocht vertrekkend van Eftalou naar Skala Sikiaminis en terug. Spijtig genoeg mijn tele niet meegenomen omdat in Chios langs de kust toch niet veel te rapen viel maar ja ik was natuurlijk op lesbos en ... Er zaten heel veel vogels vooral **distelvink** en **mussen** maar er viel nog veel meer te zien en een groot deel roofvogels heb ik ongeïdentificeerd moeten laten vliegen bij gebrek aan tele. Volgende soorten wel gevonden: **blonde tapuit** overvloedig, **rouwmees**, **wespendief**, **bruine kiekendief**, **middelste bonte specht**, **duinpieper**, **boompieper**, **huismus**, **kool-en pimpelmees**, **torenvalk**, **kuifaalscholver**, **aziatische steenpatrijs**, **groenling**, **europese kanarie**, **grauwe vliegenvanger**, **grauwe klauwier**.

10/9/03

Na de bus (van 9.00 uur) gemist te hebben richting Kalloni kwamen we pas om 13.00 uur aan in Skala Kallonis. Eerst met een gehuurde fiets naar de east river gereden waar eigenlijk niet veel te rapen viel: **kuifleeuwerik**, **winterkoning**, **kokmeeuw**, **geelpootmeeuw**, **3 groenpootruiters**, **bruine kiekendief** en een extreem lichte **arendbuizerd**.

Op weg naar de zoutpannen sloegen mijn versnellingen plots tussen mijn wiel. Hierdoor nog bijna overkop gegaan doordat ik mijn tele in een hand had. Het resultaat was één fiets perte total omdat het versnellingsapparaat dat bij een normale fiets vanonder staat plots vanboven stond en ook nog eens negentig graden was gedraaid en totaal verwrongen was. De moed zakt mij al in de schoenen en ik begin te vrezen dat ik een paar veelbelovende gebieden door de wil van hogerhand (eerst bus gemist en dan fiets kapot) niet te zien zal krijgen. Gelukkig konden mijn ouders een andere fiets brengen waardoor ik de zoutpannen toch nog voor een deel kon uitkammen met als resultaat: **flamingo**, **kluut**, **steltkluut**, **kleine plevier**, **200-300 kleine strandloper**, **5 bonte strandloper**, **1 krombekstrandloper**, **kemphaan**, **zwarte ruiter**, **tureluur**, jagende **visarend**, **buizerd**, **strandplevier**.

Vervolgens binnendoor gereden van de zoutpannen terug richting east river. Onderweg zaten heel veel **kuifleeuwerikken** en **gele kwikstaarten**. Dankzij een **bruine kiekendief** vlogen er uit een wei ongeveer 400 op waar ik er maar ongeveer 30 had gezien door de dichte vegetatie. Door het besproeien van de weiden ontstonden er plasjes op de weg waar heel veel **gele kwikstaarten** kwamen drinken en een bad nemen. Terwijl ik met de tele deze kwikstaarten aan het bekijken was kwam er plots een vriendelijke boer mij een verse druiventros brengen. Spijtig genoeg sprak deze man enkel grieks waardoor een conversatie een klein beetje onmogelijk was maar very good verstond hij wel. Buiten **gele kwikstaarten** zaten er ook heel veel **grauwe gorzen**, enkele **paapjes**, **grauwe klauwier**, **blonde tapuit**, **cetti's zanger**, ...

11/9/03

Deze dag een beetje de westkant met de auto afgedaan omdat mijn ouders ook een beetje de stadjes wilden bezichtigen. Ze zetten mij dan juist buiten het dorp af waardoor ik toch nog wat vogels kon kijken. Op deze uitstapjes toch nog een paar mooie waarnemingen gedaan: **roodborsttapuit**, **rouwmees**, heel veel **bijeneter** op trek, **grauwe klauwier**, **tapuit** en **isabeltapuit**. Na enkele stadjes richting petrified forest gereden. Hier zaten ongelooflijk veel **rotsklevers**, voorts zat er nog **kuifleeuwerik**, **kneu**, **putter** en vloog een **slangenarend** over. Hier werd het ook duidelijk dat de mysterieuze vogel die ik zo vaak had horen alarmeren vroeger op de dag elke keer rotsklever was die ik toen niet had verwacht in de plantages.

Op de terugweg nog gestopt aan parakila marsh dat helemaal droog stond. Dan maar naar kallonis inland lake dat ook werd gevonden na enig zoekwerk. Er hing een afschuwelijk stank rond dit meer en het was op een

klein plasje na helemaal leeggepompt en zat vol schildpadden. Rond de paar vierkante meter water zaten nog enkele **kleine zilverreigers**, **2 cetti's zangers**, **2 temmincks strandlopers**, **2 witgatjes**, **1 bosruiter** en **6 kleine plevieren**. Hierna nog een extreem korte stop wegens tijdgebrek aan de west river. Hoe kort ook, hij was de beste stop van die dag er zaten namelijk **4 grielen**. Deze soort heb ik dan toch uiteindelijk voor de lens gekregen. Ik had al enkele jaren de hoop opgegeven om deze beesten te zien omdat ik ze overal al had gemist zelfs op plaatsen waar ze normaal makkelijk te vinden zijn. Verder zaten er enkele **kleine zilverreigers** en een **bruine kiekendief**. Het gebied wordt wel ontsierd door de vele tonnen afval die in de rivier liggen.

Op een avonduitstapje naar molyvos zat nog een **dwergooruil** te roepen in de enigste boom die op het pleintje stond. Na een kwartier zoeken had ik hem nog altijd niet gezien alhoewel hij heel dicht gezeten moet hebben. Dan maar rustig doorgestapt na enkele rare blikken van bewoners die niet begrepen waarom ik daar omhoog stond te staren.

12/9/03

Mijn ouders wilden deze dag een van de twee grote kloosters vanop het eiland bezoeken. Hoewel dit een goede plek is voor rotsklever en eleonora's valk besloot ik toch om naar de west river te gaan omdat ik laatste twee soorten al enkele keren had gezien op de reis. Na anderhalf uur zouden mijn ouders mij terug komen oppikken aan de west river. De eerste minuten had ik spijt dat ik hier was uitgestapt want er viel echt niks te beleven maar dan stond ik plots in de schaduw hoewel er geen wolkje aan de lucht hing. Er kwam een **visarend** vlak over mij gevlogen die zich enkele honderden meters verder neerzette op een paaltje. Na dit prachtige beest bewonderd te hebben verschenen er ook nog **3 grielen** (west river is blijkbaar de plaats bij uitstek om ze te vinden), **kleine plevier**, **6 kleine zilverreigers**, **paapje** en **tapuit**. De rondleiding in het klooster duurde blijkbaar langer dan verwacht waardoor ik nog een half uurtje moest wachten voor mijn ouders kwamen opdagen. Dit wachten leverde nog een jagende **kleine klapekster** (weer een soort die zich normaal aan iedereen laat zien behalve als ik in de buurt ben) op die zich heel de tijd liet bewonderen.

Nog even een korte stop aan de salt pans dat de verwachte **flamingo's**, **kluten**, **kokmeeuwen** en **kleine zilverreigers** opleverde. Na deze stop richting **turkse boomklever** gereden. In vele reisverslagen had ik gelezen dat hij buiten het broedseizoen heel moeilijk te vinden is dus waren de verwachtingen niet echt hoog gespannen. Zoals in het boek beschreven stapte ik uit aan het open bos waar witte legergebouwen staan. Ik kreeg een uur de tijd en dan kwamen mijn ouders me terug oppikken. Na de eerste stappen merkte ik reeds een vogeltje op dat tegen de stammen plakte. Spijtig genoeg bleef het bij een niet nader geïdentificeerde **boomkruiper**. Na waarneming van **vink**, **slangenarend** en **grauwe vliegenvanger** besluit ik mij neer te ploffen tegen een van de bomen. Komt daar plots een vogeltje afgevlogen dat zich op de boom voor mij neerzet, **turkse boomklever** en waarschijnlijk nog een mannetje ook. Hij laat zijn roepje horen en de volgende drie kwartier komt hij steeds af en aangevlogen met zaden die hij in de boom voor mij komt bewerken. Het uur was natuurlijk weer veel te snel voorbij maar je zal mij niet horen klagen want ik besef dat ik niet vaak zoveel geluk zal hebben. Daarna terug gereden naar derbyshire waar **kleine zilverreiger**, **grote zilverreiger**, **blauwe reiger** en **havik** aanwezig waren. Ook nog een speciale vermelding van een prachtig adult exemplaar van **zwarte ooievaar**. Heb nog niet vaak zo een prachtexemplaar gezien met optimale belichting en van zo dichtbij. Het stel nederlanders en Duitsers die er nog stonden waren ook meteen onder de indruk en als niet vogelkijkers waren ze toch helemaal ondersteboven van dit prachtige dier. Als afsluiter van de dag nog een tweede keer langs de salt pans gereden: **oeverloper**, **kleine strandloper**, **groenpootruiter**, **flamingo**, **kokmeeuw**, **geelpootmeeuw**, **grauwe gors**, **kleine zilverreiger**, **2 kleine klapekster**, **200 kluut**, **kleine plevier** en **3 juv zwarte ooievaars**. Ook nog even gebabbeld met een engelse vogelkijker die lijkbleek werd toen hij hoorde dat ik toevallig turkse boomklever had gezien, hij had daar al vier jaar staan zoeken en nog nooit gevonden. Dat is nu net het plezante aan vogels kijken, de onvoorspelbaarheid.

13/9/03

Die dag de omgeving van efallou nog eens uitgekamd maar nu met tele. Na een voormiddag zoeken achter kleine vogels kwam eindelijk de roofvogeltrek op gang rond de middag. Twee uurtjes omhoog kijken leverden: **3 zwarte wouwen**, **1 havik**, **1 rode wouw**, **2 wespendif**, **1 buizerd**, **2 eleonora's valk**, **4 bruine kiekendief**, **3 raven**, **1 slangenarend**, **1 dwergarend**. Omdat uren op een heuveltje in de zon staan blijkbaar niet zo gezond is die namiddag dan maar wat aan de zee gezeten in de hoop daar ook roofvogels te zien maar de trek was blijkbaar stilgevallen. Een frisse duik was meer dan welkom en een waarneming van **dolfijn** op respectabele afstand maakte de namiddag ook nog goed.

14/9/03

In de voormiddag al zakken klaar gemaakt voor de terugreis. In de namiddag dan nog maar eens naar de noordkant van het eiland getrokken met de bus waar ik blijkbaar al een vertrouwde verschijning was met mijn statief. Na vijf uur in de blakende zon staan koken was de uitslag van overtrekkende roofvogels maar heel pover: 1 **havik**, 3 **slangenarend**, 3 **buizerd**, 1 **bruine kiekendief**, 4 **wespendief**, 2 **grauwe kiekendief**, 1 **boomvalk**, 1 **arendbuizerd** en nog 5 ongeïdentificeerde grote roofvogels en 3 ongeïdentificeerde valkjes.

Soortenlijst

1	Kuhls pijlstormvogel
2	Vale pijlstormvogel
3	Kuifaalscholver
4	Kleine zilverreiger
5	Grote zilverreiger
6	Blauwe reiger
7	Zwarte ooievaar
8	Flamingo
9	Wilde eend
10	Visarend
11	Slangenarend
12	Dwergarend
13	Rode wouw
14	Zwarte wouw
15	Bruine kiekendief
16	Grauwe kiekendief
17	Arendbuizerd
18	Buizerd
19	Steppebuizerd
20	Wespendief
21	Sperwer
22	Havik
23	Torenvalk
24	Boomvalk
25	Eleonora's valk
26	Aziatische steenpatrijs
27	Kluut
28	Steltkluut
29	Griel
30	Kleine plevier
31	Strandplevier
32	Bonte strandloper

33	Krombekstrandloper
34	Temmincks strandloper
35	Kleine strandloper
36	Bosruiter
37	Witgat
38	Oeverloper
39	Tureluur
40	Zwarte ruiter
41	Groenpootruiter
42	Kemphaan
43	Kokmeeuw
44	Geelpootmeeuw
45	Audouins meeuw
46	Kleine mantelmeeuw
47	Rotsduif
48	Turkse tortel
49	Zomertortel
50	Dwergooruil
51	Steenuil
52	Nachtzwaluw
53	Vale gierzwaluw
54	Alpengierzwaluw
55	Hop
56	Ijsvogel
57	Bijeneter
58	Middelste bonte specht
59	Kuifleeuwerik
60	Oeverzwaluw
61	Rotszwaluw
62	Boerenzwaluw
63	Roodstuitzwaluw
64	Huiszwaluw
65	Duinpieper
66	Boompieper
67	Witte kwikstaart
68	Gele kwikstaart
69	Grote gele kwikstaart

70	Winterkoning
71	Tapuit
72	Izabeltapuit
73	Oostelijke blonde tapuit
74	Paapje
75	Roodborsttapuit
76	Blauwe rotslijster
77	Merel
78	Kleine zwartkop
79	Grasmus
80	Graszanger
81	Cetti's zanger
82	Kleine karekiet
83	Vale spotvogel
84	Fitis
85	Tijftjaf
86	Grauwe vliegenvanger
87	Bonte vliegenvanger
88	Koolmees
89	Pimpelmees
90	Rouwmees
91	Turkse boomklever
92	Rotsklever
93	Boomkruiper
94	Grauwe klauwier
95	Roodkopklauwier
96	Kleine klapekster
97	Gaai
98	Kauw
99	Bonte kraai
100	Raaf
101	Wielewaal
102	Huismus
103	Spaanse mus
104	Vink
105	Kneu
106	Putter

107	Groenling
108	Europese kanarie
109	Ortolaan
110	Bruinkeelortolaan
111	Grauwe gors

Hoewel ik niet tijdens de optimale periode (door studies en heel de zever) in chios en lesbos aanwezig was ben ik toch heel tevreden over de soortenlijst. Hoewel reeds enkele normaal heel makkelijk te vinden vogelsoorten (zwartkopgors, maskerklauwier, scharrelaar,...) blijkbaar al vertrokken waren in september. Het valt dus blijkbaar nog altijd te combineren: een reisje met de ouders en ondertussen wat vogels kijken.

Bram Vogels
Van Haftenlaan 29/1
2950 Kapellen
bramvogels@hotmail.com